

**Методика складання процесуальних документів
у цивільному судочинстві**

Академічна характеристика дисципліни

Рік вивчення (курс)	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Кількість годин на тиждень	Форма підсумкового контролю	Система оцінювання
			Всього	Лекції	Лабораторні	Практичні	Семінарські			
1	II	3	90	12		10		32	іспит	100-бальна, ECTS, національна (4-бальна)

Тип дисципліни – нормативна.

Викладач – Постригань Тетяна Леонідівна, кандидат юридичних наук, доцент.

Мова вивчення – українська.

Форми організації освітнього процесу – лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні навчально-дослідні завдання (реферати).

Заплановані результати навчання: У результаті вивчення дисципліни (з огляду на її хронологічні межі) студент повинен:

знати:

- існуючі нормативні документи;
- як правильно використовувати нормативні документи;
- юридичне забезпечення професійної діяльності;
- законодавче регулювання діяльності суду.

уміти:

- правильно використовувати основні норми право в повсякденному житті;
- користуватися отриманими знаннями та вміння відстоювати належні людині та громадянину права, що передбачені Конституцією України;
- захищати свої права людини і громадянина;
- згідно з чинним законодавством готувати процесуальні документи.

Компетентності студента:

вільно орієнтуватись в навчальному матеріалі;
 проводити аналіз та робити аргументовані висновки;
 демонструвати знання конституційних положень, цивільного законодавства – опиратися у повсякденному житті на норми права;
 уникати помилок під час звернення до суду та вирішення справи по суті.
 користуватися нормативними документами під час проектування, формування відповідного процесуального документу.
 використовувати отримані знання на практиці (вирішення ситуативних задач, робота з нормативними актами, написання наукових повідомлень, рефератів тощо).

Змістові модулі (перелік тем):

Тема 1. Теорія процесуальних актів у цивільних справах

Теорії правосуддя та процесуальних актів у цивільних справах. Види процесуальних документів. Поняття процесуальних документів (актів). Процесуальні документи суду. Особливості процесуальних документів. Рішення судів різних інстанцій та судовий наказ. Цивільна процесуальна форма та її значення.

Вступна, описова, мотивувальна та прохальна частини документів, що подаються особами, які беруть участь у справі. Поняття позовної заяви. Формування предмету доказування. Техніка визначення змісту предмету позовної заяви.

Позовне провадження. Наказне провадження. Окреме провадження. Позовна заява та її відмінність від заяви. Фактичні обставини справи, порядок їх дослідження та використання під час оформлення процесуальних документів.

Закон України «Про міжнародне приватне право». Підстави та порядок звернення до іноземних органів. Порядок поєднання норм національного та іноземного законодавства. Порядок вирішення спорів у разі відсутності урегулювання нормами національного законодавства. Участь у справі іноземців та порядок оформлення процесуальних документів.

Європейська Конвенція «Про захист прав людини та основоположних свобод». Вимоги, що пред'являються до заяв, що направляються до Європейського Суду. Порядок підготовки скарги до Європейського Суду з прав людини. Критерії сумісності обставин справи. Критерії особи. Критерії часу. Критерії місця. Критерії вичерпання засобів національного правового захисту.

Тема 2. Методика складання процесуальних документів та вимоги, що до них пред'являються

Коло осіб, які беруть участь у справі. Процесуальні особливості статусу осіб, які беруть участь у справі. Інтереси осіб, які беруть участь у справі. Порядок оформлення процесуальних документів особами, які беруть участь у справі. Складання і проголошення судових промов.

Схема відносин осіб, які беруть участь у справі. Підсилення правової позиції сторони. Слабкі місця та техніка їх виявлення. Виявлення норми матеріального права. Підбір норм процесуального права. Узгодження норм матеріального і процесуального права.

Проект забезпечення проти позову про розірвання шлюбу. Проект забезпечення проти позову про виділ частки (кімнати).

Проект зустрічного позову про виділ частки. Проект позову третьої особи із самостійними вимогами щодо предмета спору між сторонами.

Проект заяви (клопотання) про залучення до участі у справі органу державної влади та місцевого самоврядування з метою давання висновку у справі (у справі про визначення місця проживання дитини).

Тема 3. Процесуальні акти (постанови, ухвали, рішення) суду I інстанції

Порядок ухвалення судового рішення. Порядок ухвалення заочного рішення. Порядок ухвалення додаткового рішення. Порядок видачі судового наказу. Порядок постановлення ухвал. Порядок постановлення ухвали про виправлення

описок та арифметичних помилок у судовому рішенні. Порядок постановлення ухвали про роз'яснення рішення суду. Порядок проголошення судових рішень і постанов.

Рішення суду, його зміст та форма. Зміст рішення суду. Вступна частина. Описова частина. Мотивувальна частина. Резолютивна частина. Форма та зміст заочного рішення. Додаткове рішення суду. Зміст та форма судового наказу. Зміст та форма ухвали суду. Зміст ухвали про виправлення описок та арифметичних помилок. Окремі ухвали суду.

Тема 4. Процесуальні акти (постанови, ухвали, рішення) суду в апеляційному та касаційному провадженні

Зміст та форма процесуальних документів суду в апеляційному провадженні. Проекти: ухвала про залишення без розгляду заяви про апеляційне оскарження; ухвала про закриття провадження у справі; ухвала про тимчасове вилучення доказів.

Зміст та форма процесуальних документів суду на стадії касаційного оскарження. Проекти: ухвала про поновлення строки; ухвала про скасування судового рішення. Рішення суду касаційної інстанції. Ухвала про відхилення касаційної скарги і залишення ухвали без змін.

Проект ухвали колегії про відмову у допуску скарги до провадження у зв'язку з винятковими обставинами. Проект ухвали колегії про відхилення скарги про перегляд справи у зв'язку з винятковими обставинами і залишення рішення (ухвали) без змін. Проект ухвали колегії про повне скасування судового рішення і направлення справи на новий розгляд у суд першої інстанції.

Тема 5. Процесуальні акти (заяви, клопотання, позовні заяви), що складаються особами, які беруть участь у справі (сімейні відносини)

Проект позовної заяви про розірвання шлюбу. Проект позовної заяви про стягнення аліментів на неповнолітніх дітей. Проект позовної заяви про зміну розміру аліментів з третьої особи. Проект позовної заяви про стягнення аліментів на непрацездатного члена подружжя після розірвання шлюбу. Проект позовної заяви про стягнення аліментів на одного з непрацездатних членів подружжя. Проект позовної заяви про стягнення аліментів на дружину, яка є вагітною або доглядає за дитиною до трирічного віку. Проект позовної заяви про стягнення матеріальної допомоги. Проект позовної заяви про стягнення аліментів на дружину, зайняту вихованням дитини до досягнення нею трирічного віку. Проект позовної заяви про стягнення аліментів на утримання непрацездатної дружини. Проект позовної заяви про стягнення аліментів на дитину. Проект позовної заяви про розподіл спільного майна подружжя. Проект позовної заяви про розподіл майна, нажитого під час шлюбу.

Тема 6. Процесуальні акти (заяви, клопотання, позовні заяви), що складаються особами, які беруть участь у справі (житлові, трудові, земельні відносини)

Проект позовної заяви про припинення права на частку у спільному майні за вимогою інших співвласників. Проект про визнання договору купівлі-продажу

дійсним і визнання права власності на квартиру. Проект позовної заяви про захист честі, гідності фізичної особи. Проект позовної заяви про розподіл спадкового майна. Проект позовної заяви про продовження строку на прийняття спадщини та про встановлення факту прийняття спадщини. Проект позовної заяви про відшкодування шкоди. Проект позовної заяви про стягнення моральної шкоди. Проект позовної заяви про визнання правочину, вчиненого особою, цивільна дієздатність якої обмежена, недійсним. Проект позовної заяви про визнання недійсним правочину, вчиненого неповнолітнім. Проект позовної заяви про визнання дійсним договору купівлі-продажу будинку. Проект позовної заяви про витребування майна з чужого незаконного володіння.

Проект позовної заяви про поновлення на роботі, стягнення середньої заробітної плати за час вимушеного прогулу та стягнення моральної шкоди. Проект заяви про видачу судового наказу на стягнення нарахованої, але не виплаченої заробітної плати. Проект позовної заяви про стягнення середнього заробітку за час вимушеного прогулу у зв'язку із затриманням трудової книжки. Проект позовної заяви про стягнення заподіяної матеріальної шкоди. Проект позовної заяви про стягнення боргу по заробітній платі та стягнення середньої заробітної плати за час затримання розрахунку. Проект позовної заяви про визначення наказу незаконним та повернення незаконно утриманих коштів.

Проект позовної заяви про усунення перешкод у здійсненні права власності та про виселення. Проект позовної заяви про визнання особи такою, що втратила право на жиле приміщення. Проект позовної заяви про визнання ордеру недійсним та виселення. Проект позовної заяви про стягнення боргу за водозабезпечення. Проект заяви про визнання особи такою, що втратила право користування житловим приміщенням, та про виселення з квартири без надання іншого житла.

Проект позовної заяви про усунення перешкод в користуванні земельною ділянкою.

Рекомендована література

Основна:

Конституція України //

Цивільний процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР),

Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, NN 40-44, ст.356

Житловий кодекс України // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1983, Додаток до N 28 ст.573.

Земельний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 3-4, ст.27.

Кодекс законів про працю // Затверджується Законом N 322-VIII (322а-08) від 10.12.71 ВВР, 1971, додаток до N 50, ст. 375

Сімейний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, N 21-22, ст.135

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 27, ст.282.

Закон України «Про виконавче провадження» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, N 24, ст.207.

Закон України «Про прокуратуру» // Верховна Рада України; Закон від 05.11.1991 № 1789-ХІІ.

Закон України «Про судовий збір» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, N 14, ст.87.

Додаткова:

1. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» // Відомості Верховної Ради України (ВВР),.
2. Закон України «Про Уповноваженого Верховною Радою України з прав людини» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, N 20, ст.99
3. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар /За ред. Богатиря В.В. - 2015 р., 752 с.
4. Зейкан Я.П. Коментар до Цивільного процесуального кодексу України. - К.: Юридическая практика,2006.
5. Масюк В.В. Позовна заява: алгоритм складання та подання.-К: Вид-во «Право», 2012.-76 с.
6. Галянтич М.К. Відшкодування моральної та матеріальної шкоди : навч. посіб. / М.К.Галянтич, А.Б.Гриняк, А.І.Дрішлюк, Т.С.Ківалова [та ін.]. — К. : Юрінком Інтер, 2011. — 624 с.
7. Гузь Л.Е. Подготовка некоторых гражданских дел к судебному разбирательству: Изд-во: «Фактор», 2012.- 432 с.
8. Зейкан Я.П. Адвокат: цивільні справи: методичні поради. – Х., 2012. - 688с.
9. Караман І. В. ЄСПЛ, Європейська конвенція з прав людини та індивідуальні заяви: перше знайомство/І. В. Караман, В. В. Козіна. —Х.: Фактор, 2014. — 80 с.
- 10.Комаров В. В. Нотаріат в Україні : підручник / В. В. Комаров, В. В. Баранкова. – Х. : Право, 2011. – 384 с.
- 11.Комаров В.В., Баранкова В.В., Бігун В.А. Виконавче провадження: навч.-практ.посіб /Комаров В.В., Баранкова В.В., Бігун В.А.- К.: Вид-во «Право», 2014.-704с.
- 12.Комаров Т.В. Юрисдикція суду Європейського Союзу. –К.: Вид-во «Право», 2010.-360с.
- 13.Кравчук В.М. Стратегія і тактика цивільного процесу.-К.: Атіка, 2005.
- 14.Кухарев О. Є. Спадкове право України: навч.-практ. посіб. / О. Є. Кухарев. – К. : Правова єдність : Алерта, 2013. – 328 с.
- 15.Лівшиц Д.М. Спори про спадщину: Практичний посібник, 2013.-286с.
- 16.Погорецький М. А., Яновська О. Г. Адвокатура України : підручник / Погорецький М. А., Яновська О. Г. — К. : Юрінком Інтер, 2014. — 368 с.
- 17.Руснак Ю.І. Захист у цивільному процесі: Практичний посібник, 2013.- 355с.
- 18.Фурса С.Я., Фурса Є.І., Кучер Т.М., Ясинок М.М., Клименко О.М., Коцюба В.О., Чопенко В.О.Науково-практичний посібник: Процесуальні

документи у цивільних справах (теорія, методика, практика). Видавець Фурса С.Я. – К.: КНТ, 2007.

19. Фурса С.Я., Фурса Є.І., Фурса Є.Є., Нікітюк О.М. Нотаріат України Книга 1. Організація нотаріату з практикумом / За заг. ред. Фурси С.Я. - К.: Правова єдність: «Алерта», 2015. - 484с.
20. Цивільний процес / За заг. ред. Білоусова Ю.В. - К.: Прецедент, 2005. - 293с.
21. Чечот Д.М. Постановления суда первой инстанции по гражданским делам. - м.: Госюриздат, 1958. С.6.
22. Чечот Д.М. Субъективное право и формы его защиты. – М., 1968. –С.54.
23. Штефан М.Й. Цивільне процесуальне право України: Підручник. – Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2005. - 624с.
24. Актуальні питання цивільного судочинства у світлі судової реформи в Україні/ За заг. ред. Н. Ю. Голубевої. - Одеса: «Юридична література», 2017. - 212с.